

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 508
van **GRETE REMEN**
datum: 13 april 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Project 'Maak werk van je zaak' - Stand van zaken

Syntra, VDAB en ESF sloegen de handen al in elkaar om een nieuwe zaak van de Vlaamse werkzoekende een optimale start te geven onder de noemer 'Maak werk van je zaak'. Zo krijgen werkzoekenden met ondernemersambities de kans om kosteloos het noodzakelijke attest bedrijfsbeheer te halen, een eigen businessplan op te stellen en aan zijn of haar ondernemerscompetenties te werken. Hiervoor ontwikkelden de partners een traject met 5 fases: VDAB-screeningsgesprek, collectieve infosessie, individueel intakegesprek, oriënteringsfase en begeleidingsfase.

1. Hoeveel personen, gevestigd in Vlaanderen, waagden zich per provincie volgens geslacht aan de geciteerde springplank via het project 'Maak werk van je zaak'?
Graag de cijfers sinds 2014.
2. Hoe verhoudt zich het aantal deelnemers per provincie volgens de onderstaande situaties (graag ook cijfers sinds 2014):
 - a) bedreigd door collectief ontslag en/of sluiting van de onderneming;
 - b) ontslagen omwille van economische redenen;
 - c) niet-werkende werkzoekende;
 - d) deeltijds werkzaam (met inkomensgarantie).
3. Hoeveel van de personen die zich inschreven voor het project zijn een eigen zaak gestart?
4. Hoeveel hebben het traject niet afgemaakt? Waar zijn deze personen dan naar toe? Naar de werkloosheid, een opleiding? Graag op een opdeling hiervan. Wat zijn de voornaamste oorzaken waarom deelnemers afhaken?
5. Wat is de omvang van het projectbudget dit en volgend jaar?
6. Wanneer is er in een inhoudelijke evaluatie van het project "Maak werk van je zaak" voorzien?
7. Hoe evalueert de minister bovenstaande cijfergegevens?

ANTWOORD

op vraag nr. 508 van 13 april 2017

van **GRETE REMEN**

1. Sinds oktober 2013 kunnen werkzoekenden met concrete intentie om in hoofdactiviteit als zelfstandige een eigen zaak op te starten terecht bij VDAB en Syntra voor screening, coaching en begeleiding. Dit gebeurt binnen het kader van ESF-oproepen 286 (01/10/2013 – 31/12/2015) en 314 (01/07/2015 – 31/12/2018) onder de populaire benaming "Maak werk van je zaak".

Hieronder vindt u de gevraagde cijfers per ESF-oproep.

ESF-oproep 286				
Som van aantal		geslacht		
Jaar	Provincie	M	V	Eindtotaal
2014	Antwerpen	115	131	246
	Limburg	123	109	232
	Vlaams-Brabant	99	77	176
	West-Vlaanderen	92	87	179
	Oost-Vlaanderen	100	103	203
Totaal 2014		529	507	1036
2015	Antwerpen	54	71	125
	Limburg	49	47	96
	Vlaams-Brabant	51	45	96
	West-Vlaanderen	40	38	78
	Oost-Vlaanderen	43	45	88
Totaal 2015		237	246	483
Eindtotaal		766	753	1519
ESF-oproep 314				
Som van aantal		geslacht		
Jaar	Provincie	M	V	Eindtotaal
2015	Antwerpen	25	38	63
	Limburg	14	19	33
	Vlaams-Brabant	28	6	34
	West-Vlaanderen	17	16	33
	Oost-Vlaanderen	11	17	28
Totaal 2015		95	96	191
2016	Antwerpen	81	121	202
	Limburg	74	53	127
	Vlaams-Brabant	43	37	80
	West-Vlaanderen	74	51	125
	Oost-Vlaanderen	43	62	105

Totaal 2016		315	324	639
2017	Antwerpen	24	36	60
	Limburg	30	30	60
	Vlaams-Brabant	13	14	27
	West-Vlaanderen	23	11	34
	Oost-Vlaanderen	25	25	50
Totaal 2017		115	116	231
Eindtotaal		525	535	1061

2. Cijfergegevens met betrekking tot deelnemers onder de noemer "ontslagen omwille van economische redenen" zijn niet beschikbaar. Dit wordt wel op individueel niveau gecheckt in de screeningsfase. Deze (beperkte) groep maakt deel uit van "Andere". Een onderverdeling naar provincie was binnen de tijdspanne van deze parlementaire vraag niet mogelijk.

ESF-oproep 286		
Indeling categorie	Aantal	Aandeel
bedreigd door collectief ontslag en/of sluiting van de onderneming	50	3,29%
niet-werkende werkzoekende	1408	92,69%
deeltijdse werknemer met inkomensgarantie-uitkering	22	1,45%
Andere	39	2,57%
Eindtotaal	1519	100,00%
ESF-oproep 314		
Indeling categorie	Aantal	Aandeel
bedreigd door collectief ontslag en/of sluiting van de onderneming	39	3,68%
niet-werkende werkzoekende	978	92,17%
deeltijdse werknemer met inkomensgarantie-uitkering	12	1,13%
Andere	32	3,02%
Eindtotaal	1061	100,00%

3. Onderstaande cijfers hebben betrekking op het aantal deelnemers dat effectief een zelfstandige activiteit heeft opgestart 12 maanden na het beëindigen van "Maak werk van je zaak".

Hieronder zijn de resultaten voor de gevraagde periode weergegeven gesplitst over de 2 projectperiodes (ESF oproep 286 en 314). De beschikbaarheid van de cijfers is gerelateerd aan de looptijd van de projecten. Aangezien de meting 1 jaar na het einde van de begeleidingsfase gebeurt evolueren de cijfers van 'recent' gestarte deelnemers nog.

Een ondernemerschapstraject verloopt in 2 fasen: in de oriënteringsfase staat de opmaak van de haalbaarheidsstudie/het businessplan en het behalen van het attest bedrijfsbeheer centraal. Indien op het einde van de oriënteringsfase het projectidee van de kandidaat-ondernemer haalbaar is, stippelt hij/zij met de adviseur verdere stappen uit in het actieplan, die dan tijdens de begeleidingsfase zullen uitgevoerd worden om tot een effectieve opstart van een zelfstandige activiteit te komen.

maak werk van je zaak (ESF
oproep 286)

a) meting uitstroom 1 jaar na einde van de oriënteringsfase

jaar	aantal deelnemers in oriënteringsfase	meetbaar 1 jaar na einde oriënteringsfase	uitstroom zelfstandige activiteit	%
2014	1036	1029	391	38%
2015	483	437	164	38%
Totaal	1519	1466	555	38%

b) meting 1 jaar na de begeleidingsfase

jaar	aantal deelnemers in begeleidingsfase	meetbaar 1 jaar na einde begeleidingsfase	uitstroom zelfstandige activiteit	%
2014	265	256	171	67%
2015	326	319	224	70%
Totaal	591	575	395	69%

maak werk van je zaak (ESF
oproep 314)

a) meting uitstroom 1 jaar na einde van de oriënteringsfase

jaar	aantal deelnemers in oriënteringsfase	meetbaar 1 jaar na einde oriënteringsfase	uitstroom zelfstandige activiteit	%
2015	191	57	31	54%
2016	639	10	7	70%
2017	231	0	0	
Totaal	1061	67	38	57%

b) meting 1 jaar na de begeleidingsfase

jaar	aantal deelnemers in begeleidingsfase	meetbaar 1 jaar na einde begeleidingsfase	uitstroom zelfstandige activiteit	%
2015	12	10	8	80%
2016	353	40	27	68%
2017	111	0	0	
Totaal	476	50	35	70%

4. Enige omzichtigheid is geboden bij het interpreteren/hanteren van het begrip “niet afgemaakt” en/of stopzetting.

Een ondernemerschapstraject verloopt (zoals hierboven ook al geduid) in 2 fasen: in de oriënteringsfase (maximaal 6 maanden) staat de opmaak van de haalbaarheidsstudie/het businessplan en eventueel het behalen van het attest bedrijfsbeheer centraal. Indien op het einde van de oriënteringsfase het projectidee van de kandidaat-ondernemer als haalbaar ingeschat wordt, stippelt hij/zij met de adviseur verdere stappen uit in het actieplan, die dan tijdens de begeleidingsfase (maximaal 6 maanden) zullen uitgevoerd worden om tot een effectieve opstart van een zelfstandige activiteit te komen.

Dit impliceert ook dat voor een aantal deelnemers de begeleiding (richting ondernemerschap) afloopt na de oriënteringsfase indien er geen onmiddellijk uitzicht is op een haalbare en leefbare onderneming (perspectief hoofdactiviteit). Deze werkzoekenden keren terug naar de VDAB-bemiddelaar. Dit is een bewuste aanpak om maximaal in te zetten op duurzaam ondernemerschap.

Hieronder de cijfers met betrekking tot de stopzettingen.

ESF-oproep 286			
jaar	Aantal opgestarte begeleidingen	Stopzettingen	%
2014	1036	366	35,3%
2015	483	126	26,1%
Eindtotaal	1519	492	32,4%
ESF-oproep 314			
jaar	Aantal opgestarte begeleidingen	Stopzettingen	%
2015	191	41	21,5%
2016	639	108	16,9%
2017	231	6	2,6%
Eindtotaal	1061	155	14,6%

Bijkomend dient vermeld te worden dat ondanks de formele stopzetting van het ondernemerschapstraject er ook binnen deze groep toch een aantal personen zijn die alsnog een zelfstandige activiteit opstarten. Van de 492 “afhakkers” onder ESF-oproep 286 hadden er 91 personen 12 maanden na het stopzetten van het ondernemerschapstraject een zelfstandige activiteit opgestart (18,50%). Voor oproep 314 is het momenteel nog te vroeg om daar al een cijfer aan te geven.

Cijfergegevens over waar deelnemers specifiek naar toe gaan na het stopzetten van de begeleiding “Maak werk van je zaak” zijn niet beschikbaar.

De reden(en) voor stopzetting wordt op individueel niveau genoteerd in het dossier en meegenomen in de verdere bemiddeling. Gegroepeerde cijfergegevens hierover zijn echter niet beschikbaar.

De Syntra-adviseurs houden dit wel bij en het gaat voornamelijk om onderstaande redenen:

- Financiële redenen (haalbaarheid ondernemersidee in functie van hoofdactiviteit, financiering raakt niet rond, onzeker financieel statuut zelfstandige)
- Werk in loondienst gevonden
- Familiale redenen en/of gebrek aan motivatie

5. De oproep werd dit jaar verlengd voor 12 maanden met een uitbreiding van het oproepbudget. Er is een totaal oproepbudget voor een periode van 3,5 jaar (start 1 juli 2015 – einde 31 december 2018) van 2.254.420,89 euro.
6. VDAB maakt gebruik van bovenstaande meetmethodiek (die conform de algemene afspraken gehanteerd wordt in functie van de uitstroombetaling van werkzoekenden) om de impact van deze begeleidingen in kaart te brengen. Daarnaast is er ook een stuurgroep die zorgt voor de afstemming tussen VDAB, Agentschap Innoveren en Ondernemen, het Departement Werk en Sociale economie, ESF-Vlaanderen en het Vlaams Agentschap Ondernemersvorming SYNTRA Vlaanderen. De stuurgroep voorziet in de tussentijdse evaluatie en is eveneens verantwoordelijk voor het vastleggen van de menukaart en de periodieke opvolging en bijsturing van de menukaart. Er is daarnaast een continue monitoring aan de hand van de 'Mijn Loopbaan voor Partners'-gegevens van de VDAB.

In het verleden is er een VIONA-onderzoek "Maatpakbegeleiding werkzoekenden naar ondernemerschap" uitgevoerd door Idea Consult dd. 30 september 2014. Daarnaast werd het ESF-project 'Maak Werk van je Zaak' in 2015 doorgelicht in kader van een beleidsevaluatie rond inclusief ondernemerschap door OESO-LEED.

7. De ondernemerschapstrajecten voor werkzoekenden kennen de voorbije jaren succes, zowel qua instroom als qua resultaat. Uit de uitstroombetaling 1 jaar na de oriënteringsfase (ESF-oproep 286) blijkt dat zo'n 38% van de deelnemers een zelfstandige activiteit heeft opgestart, dit stijgt naar ruim 69% voor de deelnemers die ook nog de verdere begeleidingsfase volgden. De voorlopige resultaten voor ESF-oproep 314 geven een gelijkaardige tendens aan. Daarnaast is ook een stijging na het volgen van een oriënteringsfase merkbaar.
De ondernemerschapstrajecten komen dan ook tegemoet aan een vraag vanuit de werkzoekenden met ondernemersambities die nood aan ondersteuning voelen om de drempels in de transitie van werkzoekende naar zelfstandig ondernemen te verkleinen en/of begeleid te worden. Door de grondige en onderbouwde opstart van de eigen zaak wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de duurzaamheid van de opgestarte ondernemingen.